

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirskastjóri: Krisjan Dahl
Bláðólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tófrinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Hátíðar jól ella bara jól

STÁKANIN er í hesum døgum í hæddini, tí nógv skal røkkast til jóla. So eisini við ótolninum hjá teimum mongu, sum er í so stutt komin við jólafyrreikingunum.

HELST ERU tað bert tey fáu, sum í hesum døgum veruliga duga at hugna sær við jólastákinum øllum — og gávurnar allar, sum skulu fáast til vega, er søga fyrri seg. Tey, ið ráðini hava til stásiligar gávur, gremja seg kanska almest um teir ógvissligu prísir, meðan tey við vánaligum ella óingum ráðum, ganga í stúran fyrri, at seta onkran eftir ella um at tær í ár kanska verða í so lítisverdar.

HESAR MEIRA og minni ógrundaðu gremjingar, saman við at hava fyrri neyðini at renna seg so upp í nakka seinastu adventsdagarnar, skerja ivaleyst ta gleði, vit øll innast inni kundu ynskt okkum í hesi halgu biðitíð eftir jólu-num.

JÓLASTÁKANIN í heidnari tíð var kanska ikki smettin frægari. Helst varð drukkið, etið, skemtað og garterað í vikuvís. Ivaleyst eisini við ávisari tign hjá teimum, sum best skiltu týðningin av afturkomuni av tí livgevandi ljósinum, sum treytaði allari tilveru eins væl tá sum nú.

TEIR VISTU ikki betur og hildu tískil veitsluhald fyrri tí komandi og farandi ljósinum.

MEN HÓAST okkara enn nakað heidna ella siðbundna jólahald so vita allir føroyingar, at vit sum upplýst og kristið fólk nú halda jól til minnis um føðing Jesusar, til minnis um ljós heimsins, sum skínur eins bjart á vetri sum á sumri og eins væl fyrri ríki sum fátækum.

ALT GOTT um at unna sínum næsta tað besta til jóla, herundir eisini gávurnar, sum givnar verða eftir færimuni, men kappingin um at tekkjast øðrum eins væl og óttin fyrri ikki at røkka, tá tað snýr seg um jólagávurnar, er, um ikki heiðið burturav, so heldur ikki kristið sum so.

oddagrein

HINVEGIN er hetta bert menniskjast og sum soleiðis fyrgiviligt í ávisan mun. Men skal skil vera í jólu sum kristin hátíð, so áttu vit heldur at lagað tey meira við atlit til ta í okkara eygum so stóru vanlagnu og tí stóra órætti, hesum ljósins kongi var fyrri í sínum foldarlívi.

HINVEGIN er ikki okkum givið at meta um Guds ætlanir við einkarsoni sínum.

MEN ÆVINLIGU sannleikarnir um rætt og rangt segði hesin stóri lærumeistari so ramliga, at bert tey vánaligast stóddu í byrjanini vágaðu at taka læru hansara til sín. Og sambært fyrjattanirnar um komu frelsarans, so skuldi hann sýnast fólk so lítisverdur, at eingin í álvara mundi fara at taka hann til sín.

LÍTISVERDUR ella ikki, so virka avrik hansara tann dagin í dag og fara at gera tað til veraldar enda.

HELDUR IKKI hevði tað verið honum líkt at álagt okkum at hildið verðsliga lítisverd jól til minnis um føðing hansara, tí verk hansara við okkum menniskjum var at gera okkum fræls, eisini fræls til at velja millum tað í heimsins eygum kanska lítisverda men hugdygga og heimsins glitir og fjákalótir.

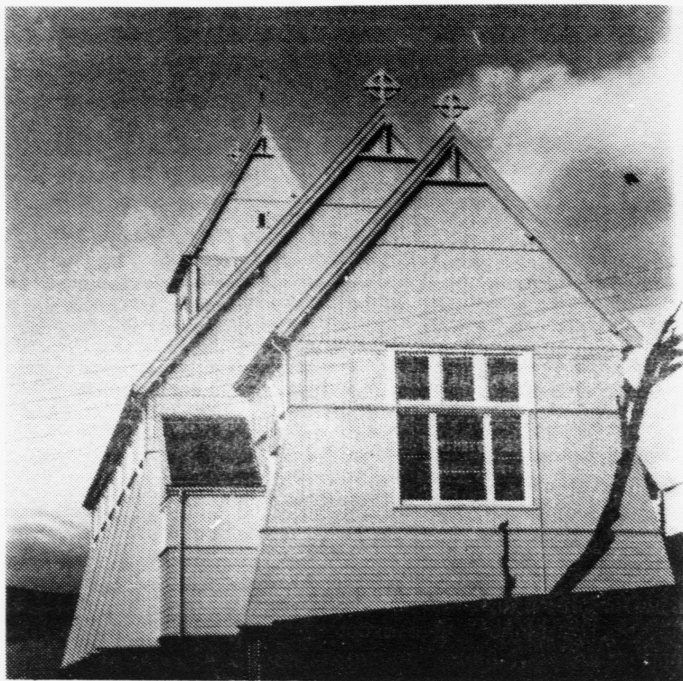
TÍVERRI snúgva hansara jól seg í alt ov stóran mun um hetta seinna — og vit eru nær um eins sek øll somul. Tí skal eitt av jólaynskjum okkara verða, at vit fara nakað álvarsligari undir komandi jólastákið og at vit hvør í sínum lagi tá hava annað í huganum enn glitir, tant og fjas, men í staðin læra okkum at finna eina hægri meining burtur úr tí lítisverda, herundir kanska eisini úr sjálvum jólaboðskapinum, sum av mongum føroyingum í dag ikki verður nýttur øðrvísi enn eitt nú jóla-kekkuppskriftirnar ella tær lýsingar og tiltøk, sum so fegin vilja »selja« okkum jólini.

Men sigur lagnan hjá orglinum okkum ikki nakað um andaligu, ella mentunarlugu barlastina og seinfari okkara?

Vist ger hon tað! Og ikki minst tað, at aftaná fara tey ávisu at rópa upp. Henda vantandi stig-

tjak og meiningar

Sektin á siðsøguligt

Innan hesar fyra veggirnar ljómaðu somu orgulpípurnar í samfull 60 ár — men uttan at blunka verður ein partur av bygðarsøguni sendur norð um fjørð

Tað var ein fragd fyrri oyrað aftur at hoyra orglið úr Tvøroyrar kirkju mánaðagin í triðisðstu viku, tá Johannes Andreas Næs greiddi frá um advents-sálmur.

Tað gamla orglið, skal verða lagt afturat. Orglið, sum ikki stendur í Tvøroyrar kirkju longur, men sum nú er sett upp — av kenum hondum og oyrum, hoyrdist — vesturi í Vágum. Í ítróttar- og samkomuhøllini á Giljanesi.

Soleiðis fara vit um dyrgripir okkara. Og sum altíð geva vit okkum ikki fara um tað fyrr enn ov seint er.

Men vit kunnu vera útvarpinum takksom fyrri, at ljómandi orgulspæl er fest á band, meðan orglið framvegis stóð í kirkjuni undir Uttara-hváli, tá tann frálíki orgulspælarin, Heri Eysturtún, læt pípurarnar ljóma.

Ja, tær upptøkurnar, sum vit stundum hoyra eftir morgunlestrarar, minna okkum um upptøk-ur frá teimum kendu katedralunum í stórðu verð.

Men sigur lagnan hjá orglinum okkum ikki nakað um andaligu, ella mentunarlugu barlastina og seinfari okkara?

Vist ger hon tað! Og ikki minst tað, at aftaná fara tey ávisu at rópa upp. Henda vantandi stig-

tøkan prógvar, at oman hálsvølin er mangur raskur, men tá tað ræður um at fremja nakað í verki, sum ber á tað mentunarlaga borðið — ella sum ikki er ítróttur — so gongur striltið at fáa nakað frá hondini.

Aftaná harmaðust fleiri og í hesum sambandi kundi verið hóskeiligt at spurt: Hvar var meingheitsráðið og hvar var mentanevndin hjá býráðnum?

Ikki fyrr enn eitt sundurtikið orgul var á veg norður um Suðuroyar-fjørð, tók forsprákarin fram um aðar forsprákarar fyrri bygðini til orðanna — ja, í bløðunum sjálvandi.

Visti hann einki um ætlanina frammanundan? Gjörði hann ikki tað, var hondin ikki á røttum stað! Hvat hevði verið meira natúrligt enn at sett gamla orglið upp í skúla- og mentunarmiðdeplinum í Trongisvági?

Tað hevði ikki tyngt »kostnaðin« tað nógv.

Hesin skúlin- og ítróttardepilin er jú karmur okkara um konsertir, framfærslur, sýningar, veitslur, fundir og annað fríttíðar- og mentunartriv. Og har hongur jú myndin — frálíka listaverkið — av sjálvum slóðaranum.

Vit eiga eisini at hava í

huga, at hetta var ikki eitt tilvildarligt orgul. Triði hvør »tvørá-drongur« hevur pumpap hetta orgul, og tónarnir hava ljómað við hvørja gudstænastu, hvønn barnadóp og tá bygðarinnar børn eru borin tann seinasta teinin til ævigu hvíldina í seksti ár.

Harafturat er tað eitt av fyrstu orglunum — minnist meg rætt tað átjanda — hjá kenda danska orgulsmiðinum, Frobenius, og eingin mætari enn tónaskaldið og listamaðurin, Jógvann Waagstein, setti orglið upp í februar 1924.

Hvat orglið í síni tíð kostaði, er mær ikki greitt, men fyrri einar 25.000 krónur fór henda ogn vestur í Vágar. Tað er ikki nógv, tá virðið helst liggur um hálfu milliónina.

Vónandi fáa vágafólk, og vit onnur tónleikaáhugað, gleði av hesum leikfari í mong ár.

Latum okkum kortini læra nakað av hesi hendringini og seinfari okkara, tí rundan um okkum — úr Froðba og inn í Trongisvág er nógv søguligt og siðsøguligt við at fara ella forfarast, men tað fari eg at venda aftur til í tí nýggja árinum.

Observa